

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/109/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1014894410
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1014894410.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľov: 1/ J. J., N.. X.X.XXXX, A. S. XX, XXX XX B., štátna občianka SR, zastúpená: AK Consilior Iuris, s.r.o., so sídlom Miletičova 23, Bratislava, 2/ W. S., N.. XX.X.XXXX, A. Š. N. XXX/XX, XXX XX T., štátny občan SR, proti odporcovi: W. S., N.. XX.X.XXXX, A. A. XX, XXX XX B., štátny občan SR, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o žiadosti odporcu na odpustenie zmeškanej lehoty, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 3. novembra 2011, č.k. 5C 10/2008-136 a na odvolanie navrhovateľky v 1/ rade proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 11. novembra 2013, č.k. 5C/10/2008-171, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0), jednohlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Malacky zo dňa 11.11.2013, č.k. 5C/10/2008-171 sa mení tak, že návrh odporcu na odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 3.2.2011, č.k. 5 C/10/2008-136 sa zamietá.

Rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 3. novembra 2011, č.k. 5C 10/2008-136 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Malacky rozsudkom zo dňa 3. novembra 2011, č.k. 5C 10/2008-136:

- zrušil podielové spoluvlastníctvo navrhovateľov v 1/ a 2/ rade a odporcu k nehnuteľnostiam vedeným Katastrálnym úradom v Bratislave, Správou katastra Malacky, kat. úz. Stupava, na LV č. XXXX pod parc. č. XXX - zastavané plochy o výmere 54 m², parc. č. XXX/X - zastavané plochy o výmere 270 m², parc. č. XXX/X - záhrady o výmere 118 m², rodinný dom, súp. č. XXXX na parc. č. XXX, rodinný dom, súp. č. XXXX na parc. č. XXX/X na LV č. XXXX pod parc. č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 47 m² a nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva odporcu W. S., N.. XX.X.XXXX, A. A. XX, B.,
- odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke v 1/ rade finančnú náhradu vo výške 44.258,54 eur navrhovateľovi v 2/ rade finančnú náhradu vo výške 44.258,54 eur, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku,
- odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke v 1/ rade náhradu trov konania v sume 6.655,97 eur na účet AK Consilior Iuris, s.r.o., so sídlom Miletičova 23, Bratislava, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku,
- navrhovateľovi v 2/ rade nepriznal náhradu trov konania .

Rozhodnutie právne odôvodnil § 142 ods.1, § 140, § 141 ods.1 zák. č. 40/1964 Zb. v platnom znení (ďalej „Obč. zákonník“) a vecne tým, že spoluvlastníkov nemožno zásadne nútiť, aby proti svojej vôli zotrvali v spoluvlastníckom vzťahu a navrhovateľ nemusí tvrdiť ani preukazovať dôvody, pre ktoré nie je ďalšie zachovanie spoluvlastníckeho vzťahu opodstatnené. Súd prvého stupňa konštatoval, že vzhľadom na citované ustanovenia zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov na základe návrhu navrhovateľov, vykonal vyporiadanie a prikázal nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu do výlučného vlastníctva odporcu, ktorý mal záujem nehnuteľnosti prevziať. Výšku náhrady za spoluvlastnícky podiel

stanovil na základe dokazovania o trhovej hodnote nehnuteľnosti a príslušné spoluvlastnícke podiely navrhovateľov v 1/ a 2/ rade na nehnuteľnosti mal za zodpovedajúce primeranej náhrade vo výške každému po 44. 258,54 eur.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľke v 1/ rade priznal právo na náhradu trov jej právneho zastúpenia a vyčíslených podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. v platnom znení. Keďže navrhovateľ v 2/ rade si náhradu trov konania neuplatnil, súd prvého stupňa mu ich nepriznal.

Odporca v písomnom podaní doručenom súdu prvého stupňa dňa 31. 10. 2012 požiadal o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozsudku 5C/10/08 zo dňa 3.2.2011 a zároveň i odvolanie proti označenému rozhodnutiu. V podaní odporca uviedol, že rozsudok v uvedenej právnej veci mu nebol doručený, nakoľko sa v čase doručovania zdržiaval dlhodobo pracovne v zahraničí. Nakoľko vykonáva činnosti, ktoré si vyžadujú časté vycestovanie, často sa na drese svojho bydliska nezdržiava. Rovnako v období doručovania rozsudku musel bezodkladne vycestovať na niekoľko mesiacov za účelom výkonu neodkladných stavebných prác pre stavebnú spoločnosť OKNO team, spol.s.r.o. so sídlom Nová hora 5423, Stupava na vysunutom pracovisku v Rakúsku, a to nepretržite. Nakoľko na adrese bydliska býva sám a v čase doručovania bol odcestovaný, nielenže sa nemohol o pokračovaní súdneho pojednávania dozvedieť, ale nemal ani možnosť sa dozvedieť o predvolaní.

Vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvého stupňa uviedol, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, na základe toho vec nesprávne posúdil a z vykonaných dôkazov vyvodil nesprávny skutkový záver vo vzťahu k výške finančnej náhrady, ktorú je v zmysle vyššie uvedeného výroku rozsudku povinný zaplatiť navrhovateľom v 1/ a 2/ rade ako finančnú náhradu za zrušené a vyporiadané podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti jej prikázaním do jeho výlučného vlastníctva. Konštatoval, že hodnota nehnuteľnosti po zosnulej V. S., T. Š. v čase vypracovania Znaleckého posudku č. XXX/XXXX bola určená na sumu 389.536,- Sk (12.930.23 eur) čo znamená, že každý z dedičov, t. j. on a navrhovatelia v 1/ a 2/ rade nadobudli dedičstvo v podiele vo výške po 4.310,08 eur. Nakoľko sa nehnuteľnosť nachádzala v schátralom stave, pristúpil v roku 2002 k jej rekonštrukcii a modernizácii, keďže v nej trvalo býva. V roku 2004 súhlasil s návrhom navrhovateľky o odpredaji nehnuteľnosti za trhovú cenu s tým, aby boli z podielov navrhovateľov v 1/ a 2/ rade odpočítané náklady, ktoré vynaložil na udržiavanie nehnuteľnosti a jej rekonštrukciu, nakoľko navrhovatelia v 1/ a 2/ rade sa na náhrade týchto nákladov žiadnym spôsobom nepodieľali. Z obsahu Znaleckých posudkov č. XXX/XXXX a č. XXX/XXXX jednoznačne vyplýva, že nehnuteľnosť bola nielen udržiavaná, ale aj ďalšími rekonštrukciami vo veľkom rozsahu zhodnotená. Jeho investície do nehnuteľnosti sú tak jednoznačne preukázané čo je spomenuté aj vo výrokovej časti uznesenia 4C/352/05-26 Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 23. 1. 2006. Vložené investície do nehnuteľností od roku 2002 môže doložiť finančným účtovníctvom. Odporca konštatoval, že súd prvého stupňa sa s touto skutočnosťou nezaoberal, nesprávne zistil skutkový stav čo spôsobilo, že tieto investície nezohľadnil a neodpočítal z hodnoty podielov navrhovateľov v 1/ a 2/ rade. Navyiac, v čase rozhodovania súdu prvého stupňa bola nehnuteľnosť zaťažená exekučnými konaniami proti povinnému - navrhovateľovi v 2/ rade, s ktorými sa súd prvého stupňa nezaoberal a nevyporiadal i napriek tomu, že súdu boli tieto skutočnosti známe. Uvedené znamená, že nesprávnym rozhodnutím súdu mu bola prikázaná do vlastníctva nehnuteľnosť zaťažená ťarchami, s ktorými nemá žiadnu spojitosť. Odporca na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd Malacky uznesením zo dňa 11. novembra 2013, č.k. 5C/10/2008-171 odpustil odporcovi zmeškание lehoty na podanie odvolania proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 3.2.2011, č. k. 5C/10/2008-136 právne dôvodiac ust. § 58 ods.1 zák.č. 99/1963 Zb. v platnom znení (ďalej „O.s.p.“). V odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že odporca dňa 31.10.2012 doručil súdu písomné podanie označené ako „žiadosť o odpustenie zmeškanej lehoty“ na podanie odvolania proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 3.2.2011, č. k.: 5C/10/2008-136. Za ospravedlniteľný dôvod pre ktorý zmeškal lehotu na podanie odvolania uviedol, že v čase doručovania rozsudku bol dlhodobo pracovne v zahraničí, kedy výkon jeho povolania (činnosti) si vyžadujú jeho časté vycestovanie do zahraničia. V čase doručovania rozsudku musel bezodkladne vycestovať na niekoľko mesiacov za účelom výkonu neodkladných stavebných prác pre stavebnú spoločnosť OKNO - team, spol. s.r.o., IČO: 45 623 741, so sídlom Nová Hora 5423, 900 31 Stupava na vysunutom pracovisku v Rakúsku.

Súd prvého stupňa odporcovi odpustil zmeškanie lehoty na podanie odvolania proti označenému rozsudku, nakoľko odporca svojím podaním preukázal ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý bolo možné jeho žiadosti vyhovieť. V čase doručovania písomného vyhotovenia rozsudku sa nepretržite zdržiaval v zahraničí, čo doložil aj písomným čestným vyhlásením stavebnej spoločnosti OKNO - team, spol. s.r.o. zo dňa 22.10.2012. Súd prvého stupňa preto uznal, že písomné vyhotovenie rozsudku v čase jeho doručovania nebolo odporcovi riadne doručené, nakoľko v mieste svojho trvalého bydliska sa v čase doručovania nezdržiaval a písomné vyhotovenie rozsudku si odporca prevzal až pri osobnej návšteve v informačnom centre súdu prvého stupňa (podľa úradného záznamu v spise, č. I. 158) až dňa 17.10.2012.

Nakoľko odporca spolu so žiadosťou o odpustenie zmeškania lehoty spojil aj zmeškaný úkon - odvolanie proti rozsudku a svoju žiadosť podal v zákonom stanovenej lehote 15 dní od odpadnutia prekážky, súd prvého stupňa vyhodnotil, že sú splnené zákonné podmienky preto, aby podanej žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty vyhovel.

Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka v 1/ rade žiadajúc, aby postupom podľa § 374 ods. 4 O.s.p. zákonný sudca jej odvolaniu vyhovel a napadnuté uznesenie zrušil, eventuálne v prípade ak k tomuto odvolaniu nevyhovie, aby napadnuté uznesenie zrušil odvolací súd. Navrhovateľka v 1/ rade poukázala na to, že odporca sa počas celého konania vyhýbal tomuto konaniu a nedostavoval sa na nariadené pojednávania. Na pojednávanie dňa 22. 5. 2007, na ktorom sa zúčastnil, musel byť predvedený. Na tomto pojednávaní navrhol, aby nehnuteľnosť bola prikázaná do jeho výlučného vlastníctva s povinnosťou výplaty ostatným spoluvlastníkom. V intenciách tohto jeho vyjadrenia aj súd rozhodol, t.j. de facto vyhovel jeho návrhu. Odporca vedel o priebehu tohto konania, nakoľko sa na jednom pojednávaní zúčastnil, a teda mohol využiť svoje právo garantované Občianskym súdnym poriadkom a oznámiť súdu, kedy sa nebude zdržiavať v mieste svojho bydliska, tak aby nedochádzalo k prieťahom v konaní a aby sa mohol pojednávaní zúčastniť. Odporca však žiaden úkon, okrem účasti na pojednávaní dňa 22. 5. 2007 na ktoré bol predvedený, neurobil. Žiadosť odporcu o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozsudku je výslovne účelová. Čestné vyhlásenie nemôže súdu slúžiť ako relevantný dôkaz na posúdenie miesta zdržiavania sa odporcu, a preto súd nemohol na základe týchto čestných vyhlásení vyvodiť ospravedlniteľnosť dôvodu, pre ktorý odporca zmeškal lehotu a ani skutočnosť, kedy odpadla prekážka, pre ktorú zmeškal lehotu na podanie odvolania podľa § 58 ods. 1 O.s.p.. Ospravedlniteľným dôvodom zmeškania lehoty nemôže byť dlhodobá práca v zahraničí, ktorú odporca vykonával v období od 15. 10. 2010 do 15. 5. 2011. Z uvedeného vyplýva, že odporca sa k 15. 5. 2011 zdržiaval na adrese svojho bydliska a údajná prekážka - vykonávanie prác v zahraničí mu odpadla týmto dňom. V tomto prípade nie je splnená ani druhá podmienka vyžadovaná zákonom a to, že návrh na odpustenie zmeškania lehoty musí byť podaný do 15 dní od odpadnutia prekážky. Z predložených dôkazov odporcu nie je zrejmé, či sa medzi odporcom a spoločnosťou OKNO - team, spol.s.r.o. jednalo o vzťah na základe pracovného pomeru alebo o vzťah obchodnoprávny, preto je neprípustné, aby sa súd uspokojil s čestným vyhlásením odporcu a právnickej osoby OKNO - team spol.s.r.o.. Rovnakú obranu použil odporca aj v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 23Er/631/2011, v ktorom podal námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie, kde ako prílohy priložil totožné čestné vyhlásenie. Súd mal v tomto konaní po preštudovaní spisu sp.zn. 5 C/10/2008 za preukázané, že odporca sa už dňa 20. 6. 2011 dostavil bez predvolania na Okresný súd Malacky a prevzal si rozsudok zo dňa 3. 2. 2011, o čo je v spise na čl. 150 spísaný úradný záznam podpísaný odporcom. Odporca sa o rozsudku bezpochyby dozvedel dňa 20. 6. 2011, t.j. v čase kedy sa zdržiaval v mieste svojho bydliska, a teda mal možnosť podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu, čo však neurobil.

Odporca v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu navrhovateľky v 1/ rade uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa si riadne prevzal až dňa 17.10.2012 pri osobnej návšteve v informačnom centre súdu a s podanou žiadosťou spojil aj zmeškaný úkon, t.j. odvolanie. Tvrdenia právnych zástupcov navrhovateľky v 1/ rade o vyhýbaní sa súdnym pojednávaniam dokladoval dôkazným materiálom o jeho obchodnoprávnom vzťahu v spol. OKNO. Team spol.s.r.o. a konštatoval, že prieťahy boli spôsobované na oboch stranách sporu.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p., preskúmal obe napadnuté rozhodnutia, prejednal obe odvolania bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O.s.p.) a po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k nasledovným záverom.

Vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 3. novembra 2011, č.k. 5C 10/2008-136 sa ako prvoradou otázkou zaoberal posúdením, či a kedy bolo odporcovi označené rozhodnutie riadne doručené.

Podľa ust. § 47 ods.1, 2 O.s.p. do vlastných rúk treba doručiť písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a iné písomnosti, ak to nariadi súd.

Ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, keď bola zásielka vrátená súdu, za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

Zákonná konštrukcia umožňujúca náhradné doručenie v zmysle citovaného ustanovenia vychádza z toho, že adresát sa v dobe doručenia (t.j. v konkrétny deň) skutočne zdržuje v mieste doručenia. Aj keď tento pojem nie je výslovne definovaný, zjavne sa jedná o miesto, kde by adresát mohol byť v rozhodnej dobe doručovateľom zastihnutý, a to buď priamo, alebo aspoň prostredníctvom upovedomenia o uložení zásielky, ak bolo urobené vhodným spôsobom.

Pri doručovaní poštou sa miesto, deň a spôsob doručenia preukazuje zásadne doručenkou, ktorú pošta vracia späť odosielateľovi (odosielajúcejmu súdu). Príslušnou poštou vystavená doručka zachytávajúca postup pri doručení, vrátane údajov vyžadovaných ustanovením § 47 ods. 2 O.s.p. potvrdzuje to, čo je v nej uvedené, pričom v zmysle ustanovenia § 45 ods. 2 O.s.p. údaje uvedené na doručke sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Tento dôsledok však môže nastať len vo vzťahu k tomu, čo je na doručke skutočne uvedené. Pokiaľ doručka neobsahuje údaj, že sa adresát v mieste doručenia zdržoval, nie je osvedčené, či táto podmienka náhradného doručenia je splnená. V takomto prípade je povinnosťou súdu vykonať šetrenie na zistenie jej splnenia, pričom nie je povinnosťou účastníka (resp. jeho zástupcu), ktorému bolo doručované, navrhnúť dôkazy na preukázanie svojho prípadného tvrdenia, že sa v čase doručovania v mieste doručenia nezdržoval (účastník nemá povinnosť preukazovať opak toho, čo nie je uvedené na doručke, teda o čom neplatí predpoklad pravdivosti). Záver súdu o účinnom náhradnom doručení je možný, len ak je zistené, že adresát sa v mieste doručenia v čase doručovania zdržoval, a mal tak reálnu možnosť dozvedieť sa, že bude vykonaný opätovný pokus o doručenie v deň a hodinu uvedenú v oznámení doručovateľa.

V prejednávanej príhode, vychádzajúc jednak z obsahu doručky z čl. 148 (ktorá neobsahuje údaj o tom, či sa adresát v čase doručovania rozsudku súdu prvého stupňa v mieste doručovania zdržiaval) pri zohľadnení okolnosti, že v priebehu konania po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa sa dostatočne preukázalo, že odporca v období od 15.10.2010 do 15.5.2011 pracoval na vysunutom pracovisku spol. OKNO-team spol. s.r.o., so sídlom v Stupave v Rakúsku, má odvolací súd za to, že k riadnemu doručeniu rozsudku súdu prvého stupňa odporcovi došlo až dňa 17.10.2012, kedy si odporca osobne na súde prvého stupňa prevzal rozsudok súdu prvého stupňa zo zásielky, ktorá bola súdu prvého stupňa vrátená dňa 4.5.2011 s poznámkou „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“. Pokiaľ odporca podal odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 3. novembra 2011, č.k. 5C 10/2008-136 dňa 30.10.2012, podal ho účinne v zákonnej 15 dňovej lehote a na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods.1 O.s.p.).

Vychádzajúc z uvedeného je možné konštatovať i to, že návrh odporcu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 3. novembra 2011, č.k. 5C 10/2008-136 podaný podľa § 58 ods.1 O.s.p. (s ktorým zároveň odporca doručil súdu prvého stupňa i odvolanie proti označenému rozsudku súdu prvého stupňa) nebol dôvodný. Nie je totiž možné vyhovieť návrhu účastníka na odpustenie zmeškania lehoty proti podanému rozhodnutiu súdu v prípade, ak účastník podal riadny opravný prostriedok v zákonom určenej lehote. Na základe uvedeného odvolací súd uznesenie Okresného súdu Malacky zo dňa 11.11.2013, č.k. 5C/10/2008-171 podľa § 220 O.s.p. zmenil a návrh odporcu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 3.2.2011, č.k. 5 C/10/2008-136 ako nedôvodný zamietol.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu nebolo vydané v konaní postihnutou niektorou z procesných väd uvedených v § 221 ods.1 O.s.p., t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde sa konanie mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom, či súdom nesprávne obsadeným, odvolací súd po posúdení okolností prejednávanej veci následne dospel k záveru, že konanie súdu prvého stupňa trpí vadou uvedenou v ust. § 221 ods.1 písm. f/ O.s.p.. Uvedenú námietku je navyše možné vyvodit' i z obsahu podaného odvolania (v ktorom odporca namietol riadne nedoručenie predvolania na pojednávanie, pri ktorom bolo rozhodnuté vo veci).

Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu, ktorá je z hľadiska § 221 ods.1 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zavinil súd svojim procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú, možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Občiansky súdny poriadok priznáva na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti druhému účastníkovi.

V prejednávanom prípade z obsahu spisu vplýva, že súd prvého stupňa od začatia konania doručoval všetky písomnosti súdu odporcovi do vlastných rúk na adresu A. XX, B., na ktorej má odporca evidovaný trvalý pobyt. Súdna zásielka, ktorou bolo odporcovi doručované predvolanie na pojednávanie súdu nariadené na deň 3.2.2011 (čl. 119 spisu) sa vrátila ako nedoručená s poznámkou „adresát je neznámy,“. Z obsahu zápisnice z pojednávania súdu prvého stupňa zo dňa 3.2.2011 vyplýva, že súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti odporcu, ktorý „svoju neúčasť neospravedlnil“.

So zreteľom na uvedené nebolo potom možné v odvolacom konaní dospieť k záveru, že odporca bol riadne predvolaný na pojednávanie nariadené súdom prvého stupňa na deň 3.2.2011, na ktorom vec v neprítomnosti odporcu prejednal a vo veci rozhodol. Pritom riadne predvolanie účastníka je základnou podmienkou pre to, aby súd mohol vec prejednať a rozhodnúť v jeho neprítomnosti (§ 101 ods. 2 O.s.p.). Pokiaľ súd prvého stupňa pri absencii riadneho predvolania odporcu na deň 3.2.2011 napriek tomu vec prejednal a rozhodol, odňal odporcovi možnosť pred súdom konať (§ 221 písm. f/ O.s.p.).

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa v danej veci zaťažil konanie procesnou vadou v zmysle 221 ods.1 písm. f/ O.s.p., ktorá je dôvodom, pre ktorý musí odvolací súd rozhodnutie vydané v takomto konaní vždy zrušiť; s poukazom na dôvod, ktorý viedol odvolací súd k potrebe zrušiť rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 3. novembra 2011, č.k. 5C 10/2008-136, nezaoberal sa ďalšími námietkami uvedenými v odvolaní odporcu. Úlohou súdu prvého stupňa bude pri ďalšom prejednaní veci vyhodnotiť vykonané dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, dôsledne sa vyporiadať s podstatnými námietkami účastníkov, opätovne vo veci rozhodnúť výrokom zodpovedajúcim ust. § 155 O.s.p. a odôvodniť rozhodnutie tak, aby zodpovedalo ust. § 157 ods. 2 O.s.p., t.zn. v ňom uviesť stručný a jasný výklad o tom, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov, prečo nevykonal prípadné ďalšie účastníkmi navrhované dôkazy.

Vo vzťahu k uplatnenému predmetu konania dáva súdu prvého stupňa do pozornosti, že súd môže pri zrušení podielového spoluvlastníctva za predpokladu, že rozdelenie veci nie je dobre možné, vykonať jeho vyporiadanie prikázaním veci za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom. Vyporiadanie možno vykonať ako vyporiadanie v širšom zmysle slova, v rámci ktorého (ak predmetom vyporiadania je nehnuteľnosť) je nutné prihliadnuť (okrem iného) aj na to, či a do akej miery niektorý z podielových spoluvlastníkov zhodnotil spoločnú nehnuteľnú vec investíciami, prípadne aj na to, či pri hospodárení so spoločnou vecou účelne vynaložil náklady nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu. Dôsledkom týchto nákladov potom nemusí byť zvýšenie ceny spoločnej veci, pretože obvykle ide o zabezpečovanie nevyhnutnej údržby a nutných opráv. Keďže spoluvlastnícky podiel vyjadruje vzťah spoluvlastníka k celej veci (§ 137 Obč. zákonníka), pri vykonaní vyporiadania touto formou je nutné

vychádzať z hodnoty celej veci a z veľkosti podielov jednotlivých spoluvlastníkov. Treba zdôrazniť, že v rámci určenia primeranej náhrady do celkovej hodnoty predmetu vypořádania možno zahrnúť výlučne hodnotu tých vecí, ktoré účastníci nadobudli do podielového spoluvlastníctva a ktoré sú predmetom zrušenia a vypořádania. Nemožno tam započítať aj hodnotu vecí, ktoré preukázateľne nadobudol do výlučného vlastníctva len niektorý z účastníkov.

Pojem primeraná náhrada je v súlade s konštantnou judikatúrou potrebné vykladať tak, že je to hodnotový ekvivalent vyjadrený v peniazoch, umožňujúci podľa miestnych podmienok obstarávania podobnej veci - predstavovaný podielom spoluvlastníka, ktorý bol prisúdený ostatným spoluvlastníkom. Primeranou náhradou je teda príslušný podiel zodpovedajúci všeobecnej cene veci. Je to cena, ktorá je obvyklá na danom mieste a v čase rozhodovania súdu s tým, že túto náhradu určí súd zodpovedajúcim podielom z ceny celej veci, nie ako za cenu, ktorú by bolo možné predať spoluvlastnícky podiel. Primeranú náhradu ako všeobecnú cenu určuje súd a nemôže túto povinnosť preniesť na iný subjekt, napr. len na znalca, pretože tu nejde o postup podľa § 127 O.s.p., aj keď odborná znalecká mienka bude spravidla jedným z podkladov pri určení všeobecnej ceny. Zároveň je treba uviesť, že v spore o zrušenie a vypořádanie podielového spoluvlastníctva je pre určenie primeranej náhrady rozhodujúca cena nehnuteľnosti v čase jej vypořádania.

V novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa rozhodne o náhrade trov konania (§ 224 ods.3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.